

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. : R. Berdilo)

Instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Banca Comercială „Moldindcombank” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Combinatul de Produse Alimentare din Bălți” împotriva Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la întoarcerea executării,

împotriva deciziei din 13 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Banca Comercială „Moldindcombank” Societate pe Acțiuni și menținută hotărârea din 20 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 5 mai 2017, Întreprinderea de Stat „Combinatul de Produse Alimentare din Bălți” s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la întoarcerea executării ordonanței judecătorești 2p/o-31/12 din 05 martie 2012 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, cu restituirea contravalorii bunurilor transmise în sumă de 6 920 337 lei 60 bani.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a reiterat că la 3 martie 2012, Banca Comercială „Moldindcombank” Societate pe Acțiuni s-a adresat în instanța de judecată cu cererea de eliberare a ordonanței judecătorești privind încasarea de la întreprinderea de stat insolubilă „Combinatul de produse alimentare din Bălți” a dobânzii calculate în cadrul procesului de insolabilitate în sumă de 3 267 246,51 lei, dobânzii de întârziere calculate în cadrul procesului de insolabilitate în sumă de 4 727 877,83 lei și a taxei de stat în sumă de 25 000 lei.

La 5 martie 2012, cererea Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni a fost admisă integral și a fost emisă ordonanța judecătorească prin care s-a dispus încasarea din contul Întreprinderii de Stat „Combinatul de produse alimentare din Bălți” în proces de insolabilitate, a dobânzii calculate în cadrul procesului de insolabilitate în sumă de 3 267 246,51 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 4 727 877,83 lei și a taxei de stat în sumă de 25 000 lei.

Întreprinderea de Stat „Combinatul de produse alimentare din Bălți” în proces de insolabilitate, a depus obiecții asupra ordonanței emise de către Judecătoria Economică de Circumscripție din 05 martie 2012.

Prin încheierea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 11 decembrie 2013, au fost respinse ca fiind neîntemeiate și tardive.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2014, a fost admis recursul, casată încheierea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 11 decembrie 2013 și emisă o nouă decizie sub formă de încheiere prin care au fost admise obiecțiile înaintate împotriva ordonanței Judecătoriei Economice de Circumscripție din 05 martie 2012, fiind anulată ordonanța Judecătoriei Economice de Circumscripție nr.2p/o-31/12 din 05 martie 2012.

În cadrul procedurii de executare a ordonanței judecătorești nr. 2p/o - 31/12 din 5 martie 2012, executorul judecătoresc Postovan Svetlana, la 22 octombrie 2012, a emis încheierea privind transmiterea către creditorului Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni, în contul stingerii datoriei, a bunurilor în valoare de 7 743 940 lei.

La 22 octombrie 2012, executorul judecătoresc Postovan Svetlana, a emis încheierea privind încetarea procedurii de executare nr. 104-362 din 13 iunie 2012 privind executarea documentului executoriu nr. p/o-31/12 din 5 martie 2012.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 26 iunie 2015, s-a dispus anularea încheierii privind transmiterea bunurilor din 22 octombrie 2012, emisă de executorul judecătoresc Postovan Svetlana și încheierea privind încetarea procedurii de executare nr. 104-362/2012 din 22 octombrie 2012, emisă de executorul judecătoresc Postovan Svetlana, iar prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2015, s-a dispus respingerea cererii de recurs a Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Drochia din 26 iunie 2015.

Reclamantul a indicat că în temeiul art. 157 alin. (1), art. 158 alin. (2) a Codului de executare, urmează a fi dispusă întoarcerea executării actelor judecătorești executate.

Prin hotărârea din 20 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea depusă de Întreprinderii de Stat „Combinatul de Produse Alimentare din Bălți” a fost admisă.

S-a dispus întoarcerea executării ordonanței judecătorești 2p/o-31/12 din 5 martie 2012 a Judecătoriei Economice de Circumscripție prin care s-a încasat în scopul stingerii datoriei, formate în baza contractelor de credit nr. 02/143 din 29 martie 2005, nr. 8 din 13 mai 2004, nr. 38 din 16 decembrie 2005 și nr.14 din 5 octombrie 2007 a încasa din debitorul Întreprinderii de Stat „Combinatul de Produse Alimentare din Bălți” în beneficiul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni datoria în sumă de 7 995 124.34 lei și taxa de stat 25 000 lei.

S-a obligat Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni să restituie către Întreprinderii de Stat „Combinatul de Produse Alimentare din Bălți” contravaloarea bunurilor transmise în contul executării ordonanței judecătorești 2p/o-31/12 din 5 martie 2012 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, în sumă de 6 920 337 lei 60 bani (șase milioane nouă sute douăzeci mii trei sute treizeci și șapte lei 60 bani).

Pentru a hotărî astfel, instanța a constatat că prin încheierea executorului judecătoresc din 22 octombrie 2012 din contul Întreprinderii de Stat „Combinatul de Produse Alimentare din Bălți” în proprietatea Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societatea pe Acțiuni au fost transmise bunuri în valoare de 7 743 940 lei.

Ulterior, Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni le-a vândut Societății pe Acțiuni ”Vinăria din Vale &Co” la prețul de 5 105 700,00 lei.

Instanța a conchid că încasarea sumei de 6 920 337,60 lei, în calitate de contravaloare a bunurilor transmise în vederea executării ordonanței judecătorești din 5 martie 2012, este una legală, echitabilă și justificată, ținând cont că prin bunurile transmise a fost stinsă/executată o datorie/obligație dispusă spre încasare în baza ordonanței judecătorești din 5 martie 2012, anulată ulterior.

Prin acțiunile Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni de înstrăinare a bunurilor primite, Întreprinderea de Stat „Combinatul de produse alimentare din Bălți” a fost lipsită de proprietate în valoare de 6 920 337,60 lei și respectiv urmează a fi restituită.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 1 iulie 2018, Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni a declarat apel împotriva hotărârii din 20 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii menționate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 13 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni și menținută hotărârea din 20 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 8 aprilie 2019, Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni a declarat recurs împotriva deciziei din 20 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului a indicat că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt neîntemeiate și adoptate cu aplicarea eronată a legii materiale.

Reclamanta fiind o întreprindere de stat aflată în proces de insolabilitate, la înaintarea în instanța de judecată a prezentei acțiuni avea obligația de a efectua o evaluare a bunurilor litigioase în vederea aprecierii contravalorii lor, pentru a determina suma ce ar urma să fie restituită de către bancă.

Art. 157 din Codul de executare stabilește că contravaloarea bunurilor trebuie stabilită la data întoarcerii executării, reieșind din faptul că evaluarea bunurilor este obligatorie în cazul unui litigiu patrimonial în legătură cu o hotărâre a instanței de judecată, așa cum stabilește art.5 din Legea privind activitatea de evaluare.

Astfel, recurentul consideră că legea încubă obligația ca valoarea bunurilor litigioase în mod obligatoriu trebuie să fie stabilită anume la întoarcerea executării silite deoarece în timp valoarea bunurilor suferă schimbări din cauza uzurii, a factorilor economici, sociali și alți factori de orice natură.

Hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt în contradicție cu dispoziția art. 157 alin. (2) din Codul de executare și art. 5 alin. (4) lit. f) și g) din Legea nr.989 privind activitatea de evaluare.

Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni a invocat că dreptul la restituție există, însă valorificarea și realizarea acestuia urma să fie executat în conformitate cu art. 157 alin. (2) din Codul de executare.

Solicitând întoarcerea executării reclamanta nu a prezentat nici o probă care să indice valoarea bunurilor în prezent. Astfel, în opinia recurentului instanțele investite cu judecarea fondului au dat o apreciere arbitrară probelor din dosar și incorect au admis

pretențiile reclamantului, care nu sunt probate conform art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Legea oferă posibilități de a evalua anumite bunuri chiar dacă acestea nu sunt în natură, iar argumentele instanței precum că ar fi fost imposibil de evaluat bunurile litigioase sunt contrare Legii nr.989 privind activitatea de evaluare.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 13 martie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 8 aprilie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Potrivit art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari